

Sygn. akt VIII GC 377/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Leon Miroszewski

Protokolant st. sekr. sądowy Emilia Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 r. na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w B.

przeciwko Fabryka (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie żądania kwoty 46.210,14 (czterdzieści sześć tysięcy dwieście dziesięć 14/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwot: 3.000,00 złotych od dnia 13 lipca 2013 roku, 5.000,00 złotych od dnia 3 sierpnia 2013 roku, 6.000,00 złotych od dnia 13 sierpnia 2013 roku, 11.040,23 złotych od dnia 5 listopada 2013 roku, 10.000,00 złotych od dnia 6 listopada 2013 roku, 6.169,91 złotych od dnia 8 listopada 2013 roku, 5.000,00 złotych od dnia 9 listopada 2013 roku;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 42.765,01 (czterdzieści dwa tysiące siedemset sześćdziesiąt pięć 01/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwot: 15.000,00 złotych od dnia 22 marca 2013 roku, 27.765,01 złotych od dnia 23 kwietnia 2013 roku; oraz ustawowe odsetki od kwot: 3.000,00 złotych za okres od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 12 lipca 2013 roku, 5.000,00 złotych za okres od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 2 sierpnia 2013 roku, 6.000,00 złotych za okres od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 12 sierpnia 2013 roku, 11.040,23 złotych za okres od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 4 listopada 2013 roku, 10.000,00 złotych za okres od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia 5 listopada 2013 roku, 6.169,91 złotych za okres od dnia 22 marca 2013 roku do dnia 7 listopada 2013 roku, 5.000,00 złotych za okres od dnia 22 marca 2013 roku do dnia 8 listopada 2013 roku;

III. oddala powództwo w pozostałej części;

IV. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 8.066,00 (osiem tysięcy sześćdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt VIII GC 377/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 czerwca 2013 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w B. wniosła o zasądzenie od pozwanej Fabryka (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 88.975,15 złotych z ustawowymi odsetkami od kwot: 35.040,23 złotych od dnia 20 lutego 2013 roku, 26.169,91 złotych od dnia 20 marca 2013 roku, 27.765,01 złotych od dnia 20 kwietnia 2013 roku, oraz o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powołała się na umowę sprzedaży ciepła oraz brak zapłaty przez pozwaną kwot z trzech faktur VAT.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wydał w dniu 18 czerwca 2013 roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana wniosła sprzeciw od tego nakazu, w którym zarzuciła niewłaściwość miejscową i funkcjonalną sądu oraz podniosła, że część należności została zapłacona i w tej części należy postępowanie umorzyć. Załączyła dowody dwóch wpłat po 3.000 złotych. W piśmie z dnia 8 listopada 2013 roku pozwana podniosła, że zapłaciła łącznie kwotę 35.040,23 złotych do faktury (...), a więc całą kwotę główną; kwoty: 6.169,91 złotych i 5.000 złotych z faktury (...).

Pismem z dnia 12 listopada 2013 roku powódka ograniczyła żądanie pozwu do kwoty 42.765,01 złotych z odsetkami od kwot 15.000 złotych od dnia 20 marca 2013 roku i 27.765,01 złotych od dnia 20 kwietnia 2013 roku oraz odsetek od kwot wpłat dokonanych przez pozwaną za okres od dat następujących po dniach wymagalności wpłaconych kwot do dnia ich rzeczywistej zapłaty.

Ustalenia faktyczne.

W dniu 20 października 1999 roku Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zawarła z pozwaną umowę sprzedaży ciepła nr (...). Zgodnie z § 14 tej umowy pozwana miała uiszczać płatności za pobrane ciepło na podstawie faktur VAT wystawionych przez sprzedawcę, do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc bieżący w zakresie opłaty za moc zamówioną, opłaty za usługi przesyłowe i opłaty abonamentowej, oraz do dnia 10 każdego miesiąca za ilość pobranego ciepła w miesiącu poprzednim. Termin płatności ustalono na 14 dni od dnia otrzymania faktury przez pozwaną.

Dowód: umowa sprzedaży ciepła z dnia 20 10 1999 roku (k. 32–36).

Na mocy uchwały zgromadzenia wspólników spółki Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. z dnia 16 sierpnia 2010 roku spółka zatwierdzono połączenie tej spółki przez jej przejęcie przez powódkę, co zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przedsiębiorstwo przejętej spółki stanowiło bazę oddziału powódki w G.. W dniach 5 lutego 2013 roku, 5 marca 2013 roku i 5 kwietnia 2013 roku powódka wystawiła pozwanej faktury za miesiące: styczeń, luty i marzec 2013 roku. Faktura za styczeń wskazywała kwotę 35.040,23 złotych, faktura za luty kwotę 26.169,91 złotych, a faktura za marzec kwotę 27.765,01 złotych. Wszystkie te faktury zawierały pozycje: opłata zmienna za usługi przesyłowe, ciepło pobrane, zamówiona moc cieplna, opłata stała za usługi przesyłowe. Faktura z dnia 5 lutego 2013 roku wskazywała termin płatności do dnia 19 lutego 2013 roku, faktura z dnia 5 marca 2013 roku termin do dnia 19 marca 2013 roku, a faktura z dnia 5 kwietnia 2013 roku termin do dnia 19 kwietnia 2013 roku. Pierwsza z tych faktur została doręczona pozwanej w dniu 7 lutego 2013 roku, druga w dniu 7 marca 2013 roku, a trzecia w dniu 8 kwietnia 2013 roku. Pismem z dnia 7 maja 2013 roku powódka wezwała do zapłaty kwot z tych faktur wraz z odsetkami.

Dowody: - postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia

1 09 2010 roku, sygnatura LD.XX Ns-Rej.KRS/(...) (k. 14–31),

- faktury VAT nr (...)

(k. 42-44)

- pismo powódki do pozwanej z dnia 7 maja 2013 roku z dowodem nadania

(k. 45-46).

Pozwana zapłaciła powódce z tytułu należności za dostarczenie ciepła następujące kwoty: 3.000 złotych w dniu 12 lipca 2013 roku, 5.000 złotych w dniu 2 sierpnia 2013 roku, 6.000 złotych w dniu 12 sierpnia 2013 roku, 11.040,23 złotych w dniu 4 listopada 2013 roku, 10.000 złotych w dniu 5 listopada 2013 roku – wszystkie te kwoty na poczet

należności z faktury nr (...); 6.169,91 złotych w dniu 7 listopada 2013 roku, 5.000 złotych w dniu 8 listopada 2013 roku – te kwoty na poczet faktury nr (...).

Niesporne.

Ocena dowodów.

W niniejsze sprawie nie wymagało dowodów ustalenie dat dokonanych wpłat przez pozwaną i wysokości wpłacanych kwot na poczet faktur wskazanych przez powódkę – strony przedstawiły zgodne zestawienie tych wpłat z podaniem ich dat oraz zgodnie oświadczyły w sprawie zaliczenia poszczególnych wpłat na poszczególne faktury.

Trzeba dodać, że pozwana właściwie nie kwestionowała też innych twierdzeń powódki, w tym legitymacji czynnej powódki, a także treści umowy z dnia 20 października 1999 roku oraz wysokości obciążających ją należności. Biorąc natomiast pod uwagę konieczność ustalenia terminów wymagalności poszczególnych należności, a to z uwagi na roszczenie o odsetki za opóźnienie, niezbędne było zbadanie tych dowodów, na które powołała się powódka. W pozwie powódka wskazała na umowę sprzedaży ciepła z dnia 20 października 1999 roku, nr (...). Umowę tą zgłosiła też jako dowód na okoliczność podstawy zobowiązania pozwanej. W związku z powyższym to na podstawie tej umowy należało ustalić termin wymagalności płatności, do których zobowiązana była pozwana. W konsekwencji tego istotne było ustalenie dat doręczenia faktur powołanych w pozwie. Było to możliwe na podstawie adnotacji zawartych na dokumentach faktur.

W celu dokonania powołanych ustaleń nie było podstaw do posłużenia się innymi dowodami z uwagi na brak odpowiedniego wniosku dowodowego. Wprawdzie powódka dołączyła do pozwu aneks nr (...) z dnia 5 listopada 2007 roku do umowy z dnia 20 października 1999 roku, jednak tego aneksu nie wymieniła w załącznikach do pozwu, nie wskazała go jako dowodu, wreszcie nie powołała się na niego w twierdzeniach pozwu. Zgodnie z art. 232 k.p.c. sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez strony (zdanie drugie), natomiast w doktrynie i orzecznictwie dominuje pogląd, że sąd podejmuje inicjatywę dowodową jedynie w sytuacjach szczególnych (zob. np. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2000 roku, III CZP 4/00, OSNC 200/11/195). Wykroczenie poza tę zasadę może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 roku, V CKN 175/00).

W niniejszej sprawie nie doszło do sytuacji szczególnej, która uzasadniałaby przeprowadzenie z urzędu dowodu nie wnioskowanego przez strony. W znacznym stopniu stan faktyczny sprawy, istniejący według twierdzeń i dowodów powołanych w pozwie, nie budził sporu, natomiast dowód dopuszczony z urzędu mógłby doprowadzić do innych ustaleń jedynie w sprawie terminu wymagalności płatności, do których obowiązana była pozwana, a więc mających znaczenie dla rozstrzygnięcia o należnościach ubocznych. Strona pozwana, realizując wymóg staranności, winna była powołać się na dokument, który pozwalałby na ustalenia w tym zakresie, modyfikujące ustalenia na podstawie umowy powołanej w pozwie, wskazanej numerem i datą, natomiast brak jej inicjatywy w tym zakresie nie uzasadniał podjęcia inicjatywy dowodowej przez Sąd.

Ocena prawna.

Roszczenie powódki należy kwalifikować jako wynikające z umowy sprzedaży energii, do której stosuje się przepisy o sprzedaży rzeczy (art. 555 k.c.). Niczego nie zmienia tu stwierdzenie, że powódka będzie pozwanej dostarczać ciepło, bowiem przedmiotem świadczenia powódki nie było wytworzenie ciepła.

W niniejszej sprawie doszło do zaspokojenia roszczenia powódki w znacznym stopniu, przy czym, jak już była mowa, strony były zgodne co do wielkości zaspokojenia roszczenia, dat świadczeń pozwanej i zaliczenia tych świadczeń na poszczególne należności. W związku z powyższym, w zakresie poczynionego zaspokojenia, dokonanego przed wydaniem wyroku, którego konsekwencją było cofnięcie pozwu ze skutkiem prawnym w zakresie właśnie tego zaspokojenia, należało umorzyć postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., o czym orzeczono w punkcie I.

W zakresie podtrzymanego roszczenia, a dotyczącego kwot z faktur przedstawionych przez powódkę w pozwie pozwana nie zakwestionowała ich wysokości i wymagalności. Świadczy o tym choćby jej stanowisko w sprzeciwie od nakazu zapłaty, w którym stwierdziła, że zapłaciła tylko część należności. Już po tym oświadczeniu dokonała kolejnych wpłat i co do nich wniosła o umorzenie postępowania. Dokonując sprawdzenia kwoty z faktury, która pozostała do zapłaty w całości oraz z faktury, z której należność została częściowo zaspokojona, trzeba stwierdzić, że tytuły należności pozwanej wskazane w fakturach odpowiadają zakresom świadczeń powódki, a same faktury zostały wystawione zgodnie z regułami określonymi w umowie z dnia 20 października 1999 roku. W związku z powyższym należało zasądzeniem objąć kwotę pozostałą do zapłaty z faktury nr (...) i całą kwotę z faktury nr (...).

W sprawie odsetek od tych należności należy powołać się, bez ponownego przytaczania, na przedstawione wyżej rozważania co do podstawy ustaleń o terminach wymagalności należności pozwanej z umowy z dnia 20 października 1999 roku. Zgodnie z § 14 ust. 3 tej umowy czternastodniowy termin płatności miał być liczony od dnia doręczenia faktury stronie pozwanej. Ponieważ doręczenia wymienionych wyżej faktur miały miejsce w dniach 7 marca 2013 roku i 8 kwietnia 2013 roku, to 14 dniowy termin płatności każdej z nich upływał odpowiednio w dniach 21 marca 2013 roku i 22 kwietnia 2013 roku. Wobec tego ustawowe odsetki za opóźnienie, należne powódce na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., należało zasądzić odpowiednio od dnia 22 marca 2013 roku i 23 kwietnia 2013 roku.

Zasądzeniem należało też objąć podtrzymane roszczenie w zakresie ustawowych odsetek od kwot, które pozwana zapłaciła, bowiem uczyniła to z opóźnieniem. Należało jednak przyjąć przedstawione już zasady obliczania terminów płatności kwot z wszystkich faktur powołanych w pozwie, a więc uznać, że termin płatności kwoty wynikającej z niewymienionej jeszcze faktury nr (...) upłynął w dniu 21 lutego 2013 roku (wobec doręczenia jej pozwanej w dniu 7 lutego 2013 roku). Odsetki od kwot uiszczonych przez pozwaną objęły okres liczony od dnia następnego po terminach zapłaty faktury (...) i faktury nr (...), do dni zapłaty poszczególnych kwot uiszczonych przez pozwaną.

Oddalenie powództwa dotyczy jedynie żądania odsetkowego za okres, który został wskazany od dni wcześniejszych niż pierwszy dzień opóźnienia zapłaty, ustalony na podstawie twierdzeń i dowodów wskazanych w pozwie. Mimo tego oddalenia należało uznać, że powódka wygrała proces w całości. Roszczenie było zasadne w zakresie całej należności głównej. Nie zmienia tego zaspokojenie znacznej części roszczenia przez pozwaną, bowiem nastąpiło to już po wniesieniu pozwu, a nawet po jego doręczeniu (k. 51). Tym samym nie można uznać, że cofnięcie pozwu w zakresie dokonanego zaspokojenia stanowi o przegranej powódki w tej części. Wniesienie pozwu było niezbędne do dochodzenia praw powódki (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2012 roku, V CZ 109/11, postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 2011 roku, IV CZ 34/11).

Orzekając zatem o kosztach na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. należało uwzględnić zasadę odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.) i zasądzić od pozwanej na rzecz powódki zwrot poniesionych kosztów, na które składają się: opłata sądowa od pozwu – 4.449 złotych, wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego powódkę – 3.600 złotych, oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa radcy prawnemu – 17 złotych.